

Liite 1. Kustannustenjako ja toimitilat

Kustannustenjaon periaatteet

Työvoimapalvelujen järjestäminen on kunnille uusi valtionosuustehtävä, johon valtio osoittaa täysimääräisen rahoituksen.

Tehtävien arvioitujen kustannusten rahoitus muodostuu siten, että 50 % kohdennetaan laajan työttömyyden ja 50 % 18–64-vuotiaiden (työikäisten) määrän perusteella. Kotoutumiskoulutuksen arvioidut kustannukset kohdennetaan vieraskielisyyden perusteella. Rahoituksessa on kahden vuoden (vv. 2025–2026) siirtymäaika. Ensimmäisenä vuonna tehtävien arvioiduista kustannuksista kohdennetaan vuoden 2023 arvioidujen kuntakohtaisten toteutuneiden kustannusten perusteella 50 % ja toisena vuonna tehtävien arvioiduista kustannuksista kohdennetaan vuoden 2024 arvioidujen kuntakohtaisten toteutuneiden kustannusten perusteella 25 %.

Alustava arvio Keski-Savon työllisyysalueen TE24-uudistuksen valtionosuuslisäyksestä

			1000 euroa
Kunnan nimi	TE-palveluiden kuntasiirto	Työttömyysetuuksien kompensatio	Yhteensä
JOROINEN	416	306	722
LEPPÄVIRTA	884	263	1 148
PIEKSÄMÄKI	1 688	1 234	2 922
VARKAUS	2 332	1 714	4 046
Yhteensä	5 320	3 517	8 837
KOKO MAA	663 126	264 384	927 510

Keski-Savon työllisyysalueen kaikkien kuntien toiveena on ollut mahdollisimman suoriteperusteinen kustannustenjakomalli. Työvoimapalveluja ei ole palveluittain hinnoiteltu, joten työllisyysalueen ensimmäiset vuodet kustannustenjaossa noudatetaan ja mukailaan valtionosuuksien mukaisia

- Valitun mallin tulee olla selkeä, ymmärrettävä ja läpinäkyvä. Sen tulee olla helppokäyttöinen, itsessään kustannustehokas ja kestävä suhdannevaihteluita
- Tällä hetkellä palveluiden kustannuksia ei voida todeta yksikkötasolla eli palveluita ei ole tuotteis-tettu ja tältä pohjalta hinnoiteltu
- Kyseessä lakisääteisiin palveluihin kohdennettu rahoitus
- Työttömyysetuuden rahoittamisesta jokainen kunta vastaa itse
- Kustannusten tulee kattaa myös työssäkäyvät työnhakijat ja työnantaja-asiakkaat
- Valtion laskelmissa suurta epävarmuutta, joten entistä tärkeämpää on sopia kustannustenjaosta periaatetasolla

Ensimmäisen ja toisen vuoden aikana taseyksikön käyttötalouden toteutuneet kustannukset jaetaan sopijakuntien kesken seuraavin jakoperustein:

- 1) Kustannuksista 50 prosenttia jaetaan sopijakuntien 18–64 -vuotiaiden asukasmäärän suhteessa. Lukuna käytetään talousarviovuotta edeltävän vuoden lopun (31.12.) työikäisten lukua.
- 2) Kustannuksista 50 prosenttia jaetaan sopijakunnittain työttömien (laaja käsite) määrän suhteessa. Suhdeluku lasketaan talousarviovuoden kuukausien keskiarvona.

Laskennassa käytettävät tilastot perustuvat valtiovarainministeriön vahvistamiin kuntien peruspalveluiden valtionosuuksien laskentatekijöihin.

Edellä mainituista jakoperusteista voidaan poiketa niiden kustannusten osalta, jotka on mahdollista kohdentaa aiheuttamisperiaatteella sopijakuntakohtaisesti. Näistä sovitaan erikseen sopijakuntien kesken. Näitä kustannuksia ovat esimerkiksi palkkatuki ja starttiraha.

Näiden vuosien aikana palvelut tuotteistetaan ja hinnoitellaan siten, että ne perustuvat läpinäkyvään ja laadukkaaseen kustannuslaskentaan.

Kolmannen vuoden eli vuoden 2027 alusta lukien siirrytään suoriteperusteiseen laskutukseen siten, että työllisyysalueen keskitetyt tehtävät ja tukipalvelut laskutetaan toteutuneiden kustannusten mukaisesti yllä mainituin jakoperustein.

Karkeasti voidaan arvioida, että henkilöstökustannukset muodostavat noin 50–60 %, kiinteät kustannukset 10–15 % ja palvelut 25–40 % työllisyysalueen kokonaiskustannuksista.

Toimitilat

Sopijakuntien kiinteistöt ja toimitilat pysyvät sopijakunnan omistuksessa.

Toimitilojen tulee olla lähtökohtaisesti sopivat, saavutettavat ja kustannustehokkaat tarkoitetun tehtävän hoitoon. Vuokratason tulee olla kunnan käypä vuokrataso ja sisältää samat elementit (siivous, vesi, sähkö jne.) sovitusti ja tasapuolisesti.

Tarvittaessa sopijakunnat avustavat toimitilojen etsimisessä ja vastuukunta vuokraa tilat. Toimitilat sisältyvät työllisyysalueen jaettavaan kiinteisiin kustannuksiin.

Kalusteet

Kalusteet siirtyvät valtiolta siirtyvän henkilöstön mukana. Vastuukunta huolehtii toimitilojen kalustuksesta kustannustehokkaasti. Myös kuntien omia kalusteita voidaan hyödyntää, jos näin sovitaan.